

Til NTNU
Kopi til: Studenttinget, Studentråd, FUL,
FUS, NSO, VT, Studentparlamentene
på HiST, HiG, HiN og HiÅ

15.01.2015

Ref.nr./02/2015

Jone Trovåg, Maria Honerød,
Yngve Hereide

Hørings svar fra Studenttinget NTNU om SAKS

Forkortelser

NTNU: Norges Teknisk- Naturvitenskapelig Universitet
Studenttinget: STi
Studentparlamentet på Høgskolen i Sør-Trøndelag: SP
Studentparlamentet i Narvik: Spin
Studentparlamentet i Ålesund: SPÅ
Studentparlamentet på Gjøvik: SpHiG
Norsk studentorganisasjon: NSO
Studentenes helse- og trivselsundersøkelse: SHoT
Studentsamskipnaden i Trondheim: SiT
Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen: FUS
Velferdstinget: VT

Innledning

Studenttinget NTNU vil takke for muligheten til å komme med hørings svar. I svaret har vi lagt vekt på fordeler og ulemper man kan støte på med tanke på studentdemokratiet, Trondheimsstudenten og studentmobilitet. I tillegg har vi gjennom Velferdstinget fått innspill til problemstillinger vedrørende samskipnaden. Vi har også fått innspill fra studentråd, enkeltstudenter og studentrepresentantene i FUS.

Vi har startet med å beskrive dagens situasjon og de viktigste utfordringene vi ser ved eventuelle sammenslåinger. Vi har deretter oppsummert følger for studentdemokratiet og påpekt tiltak som bør gjennomføres for å sikre en god omstillingsprosess. Til sist har vi oppsummert vår oppfatning av utfordringer for hver av de tre modellene for fusjon.

Sammendrag

Studenttinget mener at vi har svakt beslutningsgrunnlag i spørsmålet om storfusjon. Vi baserer oss i stor grad på samtaler med høyskolene 7. januar og erfaringer enkeltstudenter har med fagfeltene der. Vi mener at det ikke er sagt nok om hvordan store utfordringer vi kan støte på i alle alternativene skal løses. Studenttinget har et bedre grunnlag for å diskutere fusjon med HiST, i og med at dette tidligere har blitt utredet og at det allerede foregår et nært samarbeid med Studentparlamentet på HiST.

Studenttinget synes det er beklagelig at den hurtige saksbehandlingen medførte at flere av våre samarbeidspartnere ikke har fått tid til å uttale seg om saken på en grundig måte. På tross av dette har vi forsøkt å hente inn informasjon fra studentrepresentanter så godt vi kan.

Studentdemokratisk kommer prosessen ved en storfusjon til å bli krevende, både på grunn av kultur og geografi. Vi er også bekymret for balansen i representasjon, men tror det er mulig å finne en løsning på dette når vi vet hvordan det potensielle "Nye NTNU" blir bygd opp organisatorisk.

Det er viktig å ta vare på de gode elementene ved en høyskoleutdanning. Vi mener at det er bedre med en god høyskole enn et dårlig universitet. Det er fremdeles mye usikkerhet rundt hvordan de forskjellige utdanningsløpene skal ivaretas eller videreutvikles. Studenttinget opplever en storfusjon som et prosjekt der det spilles høyt, hvor både de potensielle gevinstene og de mulige ulempene kan være store. Storfusjon mener vi blir et "high risk, high reward"-prosjekt der NTNU kan oppnå gevinst gjennom å ta til seg gode fagmiljøer og øke kontakten med næringslivet. En åpenbar ulempe er at man kan støte på utfordringer i strukturen til høyskolene og hos oss selv som er vanskelig å løse.

Trondheimsstudenten

Studenttinget mener en viktig grunn til NTNUs gode rykte er at studentene trives i Trondheim. I SHOT-undersøkelsen scoret NTNU-studenter høyest på tilfredshet med studieby og studentmiljø. HiST oppnådde også gode tall. Den felles identiteten hos studenter ved NTNU og HiST, ofte omtalt som "Trondheimsstudenten", innebærer en sterk frivillighetskultur med et rikt organisasjonsliv, som er vanskelig å eksportere. NTNU bruker studentmiljøet som et viktig salgsargument i rekrutteringsarbeid, og mange studenter prioriterer NTNU eller HiST fremfor andre alternativer fordi de ønsker å studere i Trondheim.

På grunnlag av dette mener Studenttinget det er svært viktig at studiestedet fremgår tydelig i beskrivelsen av studieprogrammer slik at søkere ikke er i tvil om hvor de vil oppholde seg under studiene. Det er et uttalt mål at NTNU skal være faglig sterkt på alle campus, men Trondheims studentmiljø kan ikke uten videre eksporteres, og man kan ikke regne med at studentmiljøene rundt satelittcampusene vil bli like ettertraktet som i Trondheim. Hvis det ikke er forutsigbart hvor man kommer til å studere, vil begrepet "Trondheimsstudenten" som merkevare kunne bli svekket. Vi anser også "Trondheimsstudenten" som en viktig del av NTNUs merkevare.

Studentmobilitet

Per i dag oppleves det som vanskelig for studenter å delta i undervisning fra forskjellige campus. Ved en satelittløsning må det være en forutsetning at den faglige mobiliteten til studentene styrkes. Fagmiljøer ved de forskjellige institusjonene må være tilgjengelig for alle studenter ved NTNU. Samtidig må systemet tilrettelegges for fjernundervisning slik at studentene har en realistisk mulighet til å benytte seg av undervisningstilbudet uten å måtte forflytte seg.

Det bør også raskt komme en vurdering på hvor hvilke fagmiljøer skal ligge, og da spesielt med tanke på undervisning i masterprogram. Det må være tydelig kommunisert hvor fagområdene ligger og om man må flytte for å fullføre ønsket utdanningsløp. Optimalt bør fagmiljøer samles hvis de kan.

Vi anser det ikke som sannsynlig at det blir lettere å ta fag på tvers av institusjoner nasjonalt uansett modell.

Samarbeid

Høgskoler har en mer praksisrettet måte å undervise på, noe vi tror NTNU kan lære mye av. Høgskolene har også et tettere samarbeid med næringslivet som NTNU også kan dra nytte av, samtidig som NTNU har mye å tilby høgskolene når det kommer til forskning.

Det er viktig å ha realistiske forventninger til eventuelle synergieffekter. Samarbeid og samhandling på tvers av fakulteter og institutter oppstår normalt ikke spontant, og for å oppnå ønsket effekt trengs det en offensiv og målrettet strategi.

Ved å ikke velge storfusjon på nåværende tidspunkt, er vi redd for at muligheten til å samarbeide med de relevante fagmiljøene til høgskolene kan svekkes. Samtidig er vi bekymret for at det ikke har blitt gjort en konsekvensutredning for å påpeke fordeler og ulemper med fusjonen, eller muligheter for fortsatt samarbeid hvis fusjon ikke blir vedtatt.

Studentrepresentantene i FUS har løftet frem utfordringen med at NTNU ved fusjon skal drive to forskjellige ingeniørutdanninger. Det viktig at man får et klart skille mellom de teoretiske og praktiske utdanningene. Studentrepresentantene i FUS vil også påpeke at det er svært uheldig at FUS ikke har vært en høringsinstans med tanke på sivilingeniørutdanningens sterke stilling på NTNU og NTNUs nasjonale ansvar for teknologiutdanning.

Samskipnaden

Etter gjeldende lovverk må Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) ved en sammenslåing drifte studentvelferdstilbudet i Ålesund, Narvik og Gjøvik, og med dette følger utfordringer. Institusjonen og studentsamskipnaden har ansvar for at studentene skal få tilnærmet likt tilbud i hele ansvarsområdet, et krav som kan bli kostbart å innfri ved satelittløsningen. Studenter ved én institusjon kan ende opp med å koste mye mer

enn studenter ved en annen, og da kan det bli vanskelig å fordele godene på en måte som oppfattes rettferdig. Ett eksempel på en utfordring er hvordan tildelte midler for studentboliger skal fordeles: med dagens finansieringsmodell vil det koste så mye å bygge studentboliger ved enkelte av satellittene slik at husleien vil måtte ligge langt over lokal markedspris.

Velferdstinget tok også, i møtet med STi, opp utfordringen rundt representasjon. Siden satellittene ligger administrativt under NTNU, blir de også valgt som representant for NTNU i sin helhet uavhengig av deres lokale institusjon. Det må jobbes med å sikre en modell for representasjon som tar hensyn til satellittenes geografiske spredning. Dessuten vil prosessen for å påvirke lokaldemokratiet bli vanskelig hvis VT samlet sett skal ha ansvar for dette i alle kommunene og fylkene der NTNU har campus.

En løsning kan være å opprette lokale ekvivalenter til VT, men i så fall må det først opp en lovendring på nasjonalt nivå. Det vil i så fall også bli en utfordring hvordan man skal betale semesteravgift, fordi semesteravgiften fastsettes av studentsamskipanden. Man kan da risikere at NTNUs studenter ved ulike campus betaler ulik semesteravgift.

Vi ser ikke på disse problemene som avgjørende i SAKS-debatten, men mener det er viktig å belyse problemet da det kan ha mye å si for velferden til studentene ved NTNU.

Studentdemokratiet

Kort oppsummering av ressurser i studentdemokratiene i dag

STi: Studenttinget har i dag 3 studenter som er frikjøpt 100% og 3 stk på 25%. I tillegg jobber de to studentrepresentantene i styret 70% hver for Studenttinget. Vi har også en konsulent på 100% og en på 60%.

SP: HiST har 2 studenter på 100% og 3 studenter på 20%, i tillegg til en organisasjonskonsulent på 100%.

Spin: Leder på 100% i tillegg har de en organisasjonskonsulent på 50%.

Spå: Leder ansatt på 100%.

SpHiG: Leder på 30%, nestleder på 25% og organisasjonssekretær på 25%.

Institusjon	Representanter	Konsulenter
STi (NTNU)	3x100% + 3x25%	100% + 60 % + 2 x 70%
SP (HiST)	2x100% + 3x20%	100%
Spin (HiN)	100%	50%
Spå (HiÅ)	100%	

SpHiG (HiG)	30% + 25%	25%
--------------------	-----------	-----

Oppsummering av studentdemokratiet ved ulike alternativer

Alternativ 1 1, NTNU alene

Ingen endring.

Alternativ 2, sammenslåing mellom HiST og NTNU

Per i dag samarbeider studentdemokratiene på NTNU og HiST en del, gjennom for eksempel felles representasjon i forum som Trondheim studentråd og StudiebyEN. Vi har også en del mer uformelt samarbeid i NSO.

Studenttinget anser dagens samarbeid med SP som godt og givende. Vi tror heller ikke at det vil komme noen store problemer ved sammenslåing, da studentdemokratiet ved de to institusjonene pr i dag er bygd opp relativt likt.

Studentene ved HiST og NTNU er alle "Trondheimsstudenter". Det gjør at selv om det er noen kulturelle forskjeller mellom institusjonene fungerer samarbeidet siden den geografiske avstanden er liten.

Ved en sammenslåing vil det være behov for ekstra midler og stillinger til Studentdemokratiet. Det er ønskelig at man fortsatte med like mange heltidsansatte som STi og SP i dag har til sammen. Grunnen til det er at arbeidsbelastningen allerede er tung. SAKS-midler må frigjøres raskt slik at arbeidet med en omstrukturering kan prioriteres uten at dagens arbeidsoppgaver forsømmes.

Alternativ 3, sammenslåing mellom NTNU, HiST, HiG, HiÅ og HiN

STi har per i dag ikke noe samarbeid med studentdemokratiene Spin, Spå eller SpHiG utover at alle er medlem i Norsk Studentorganisasjon (NSO)

Ved en sammenslåing med HiG, HiÅ og HiN + NTNU og HiST må hele studentdemokratiet omstruktureres. Ved en slik storfusjon ønsker Studetthinget at det raskest mulig frigjøres omstillingsmidler, slik at alle studentdemokratiene får frikjøpt ledelsen i studentdemokratiene. Dermed får høyskolene like muligheter til å delta i diskusjonen. Dette gjelder da særlig SpHiG.

Vi har forsøkt å se for oss hvordan en struktur kan bli ved en eventuell sammenslåing, og den største bekymringen er hvordan alle studentene skal bli hørt. I en organisasjon med i underkant av 40 000 studenter kan veien bli svært lang fra student til den sentrale administrasjonen. Det vil også by på utfordringer å utforme en modell for representasjon der satellittene får nok tyngde til at de ikke overkjøres av det store flertallet i Trondheim, samtidig som satellittene heller ikke skal overrepresenteres. Videre kan det bli vanskelig å få studentrepresentasjon i sentrale råd og utvalg fra andre områder enn Trondheim.

Den mest aktuelle modellen, som vi også diskuterte med høyskolene 7. januar, er en sentralstyremodell, hvor de lokale studentdemokratiene bevares mens det sitter et

sentralstyre og/eller arbeidsutvalg i Trondheim som jobber med NTNU sentralt. Det er vanskelig å lage en fullstendig fordelingsnøkkel som ivaretar alle studentenes interesser før organiseringen av institutter og fakulteter ved "Stor-NTNU" er klar.

En slik sentralstyremodell vil bli dyrere å drifte enn dagens system, både fordi en slik modell legger opp til flere fulltids-tillitsvalgte enn man har i dag og fordi det vil bli behov å fly inn representanter for satelittcampusene til jevnlige møter. Det er en mulighet at representanter for satelittcampusene inngår i et arbeidsutvalg eller utvidet ledergruppe sammen med sentralstyret for å sikre representasjon.

Med slike ressurser kommer NTNU til å ha det største lokale studentdemokratiet i landet, og det gir et enormt potensial for å drive studentpolitikk både lokalt og nasjonalt.

Oppsummering av konsekvenser ved de tre alternativene

Alternativ 1, NTNU alene:

Trondheimsstudenten: Ingen endring.

Studentmobilitet: Samarbeidet mellom relevante fagmiljøer på og utenfor campus må styrkes.

Samarbeid: Fare for å miste mange gode muligheter til samarbeid. Kan bli vanskeligere å samarbeide med høyskolene om de inngår i en ny og større institusjon.

Samskipnad: Ingen endring.

Alternativ 2, NTNU og HiST:

Trondheimsstudenten: Mulig styrking av Trondheimsstudenten og merkevaren.

Studentmobilitet: Åpner for flere fagmiljøer og mer tverrfaglighet, men det krever en aktiv og målrettet strategi.

Samarbeid: Mange gode muligheter, spesielt innen økonomi og helse.

Samskipnad: Noe endring. VT må restruktureres for å sikre tilstrekkelig innflytelse for studentdemokratier ved de resterende utdanningsinstitusjonene i Trondheim.

Alternativ 3, NTNU, HiST, HiG, HiÅ, HiN:

Trondheimsstudenten: Sannsynligvis en svekkelse av merkevaren siden NTNU blir svakere knyttet til Trondheim.

Studentmobilitet: Åpner for flere fagmiljøer og mer tverrfaglighet. Studentene kan få en større fagportefølje dersom det blir enkelt å ta fag på tvers av campus.

Samarbeid: Stort potensiale for samarbeid, men det kreves en målrettet strategi for å få til ønskede synergieffekter og samarbeid mellom faggrupper.

Samskipnad: Stor endring. Sannsynligvis må hele VT og SiT omstruktureres, og i ytterste konsekvens risikerer man å måtte gjennomføre en lovendring for å få en velfungerende samskipnad.